

Sexuellt våld genom livet

- Ungas utsatthet för sexuellt våld

Anna Möller, PhD Överläkare
Akutmottagningen för våldtagna, Södersjukhuset

Jag har inga intressekonflikter eller jäv att redovisa.

Karolinska
Institutet

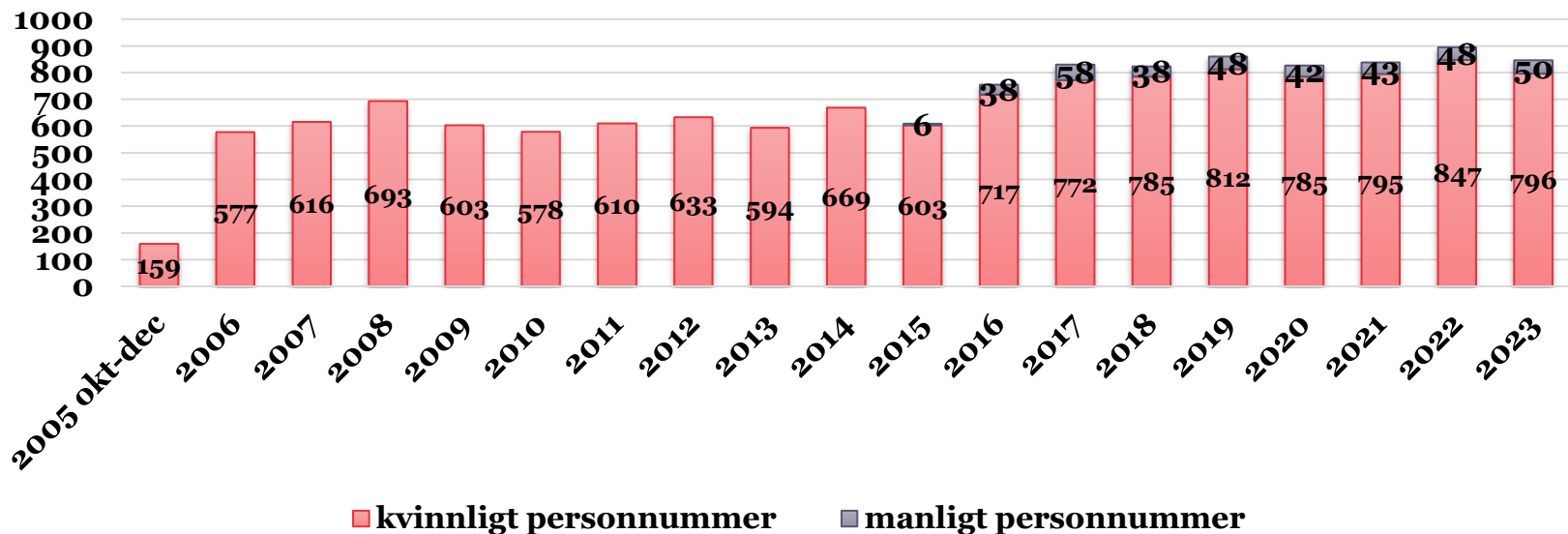
SÖDERSJUKHUSET

Samtyckeslagen fyllt 6 år - vad har hänt?

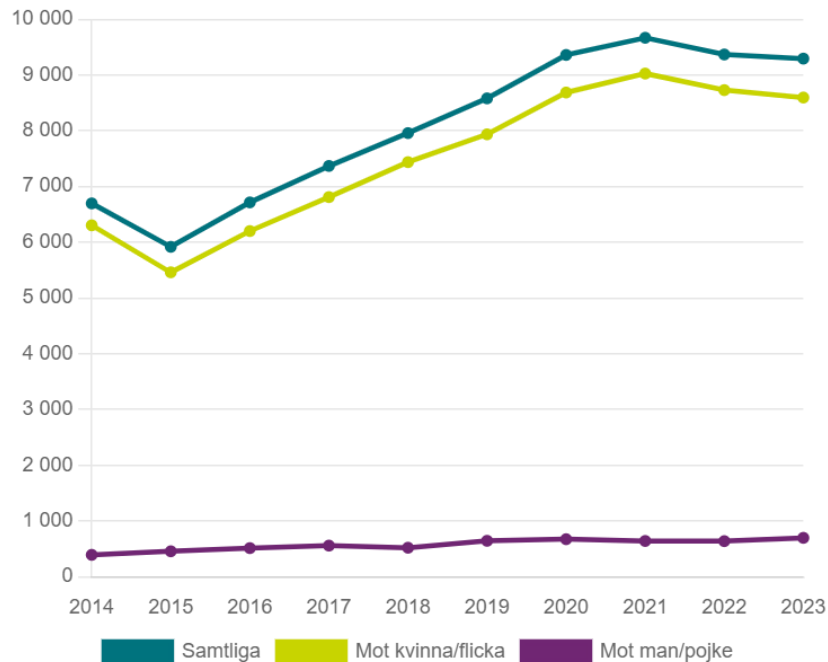

Antal som sökt vård efter våldtäkt

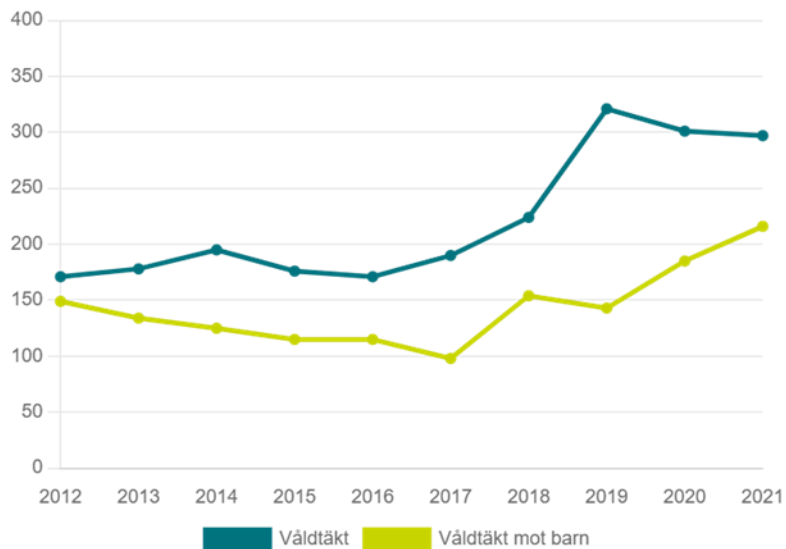
Akutmottagningen för våldtagna

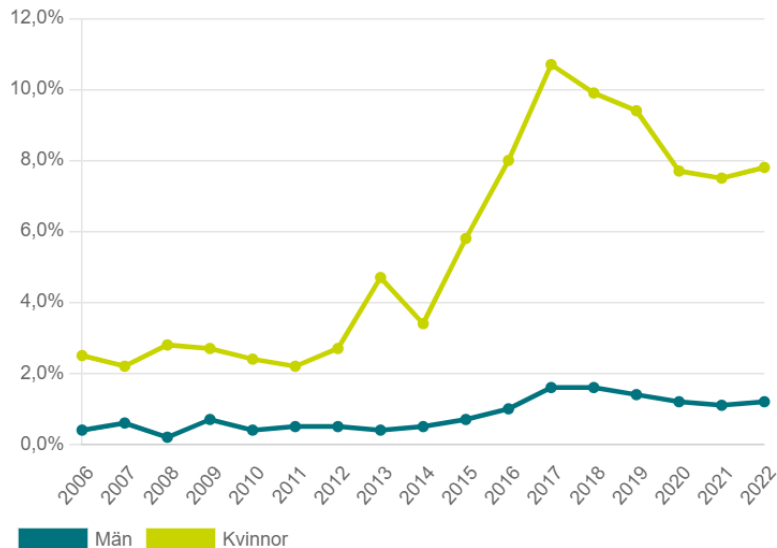
Polisanmälda våldtäkter

Lagförda våldtäkter

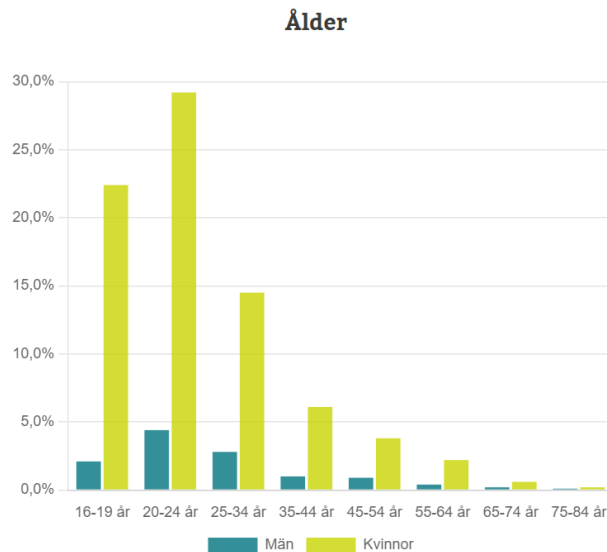

Självrapporterad utsatthet sexualbrott

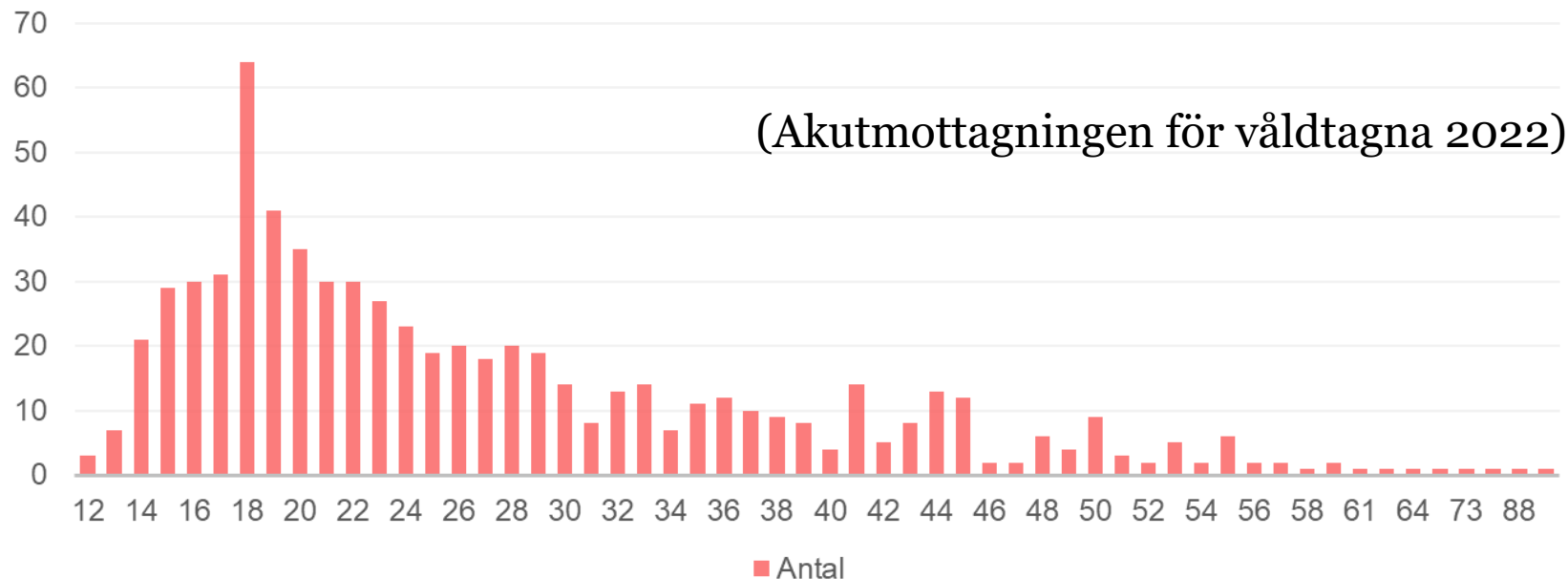
Självrapporterad utsatthet för sexualbrott¹. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år). Källa: NTU

Självrapporterad utsatthet och ålder

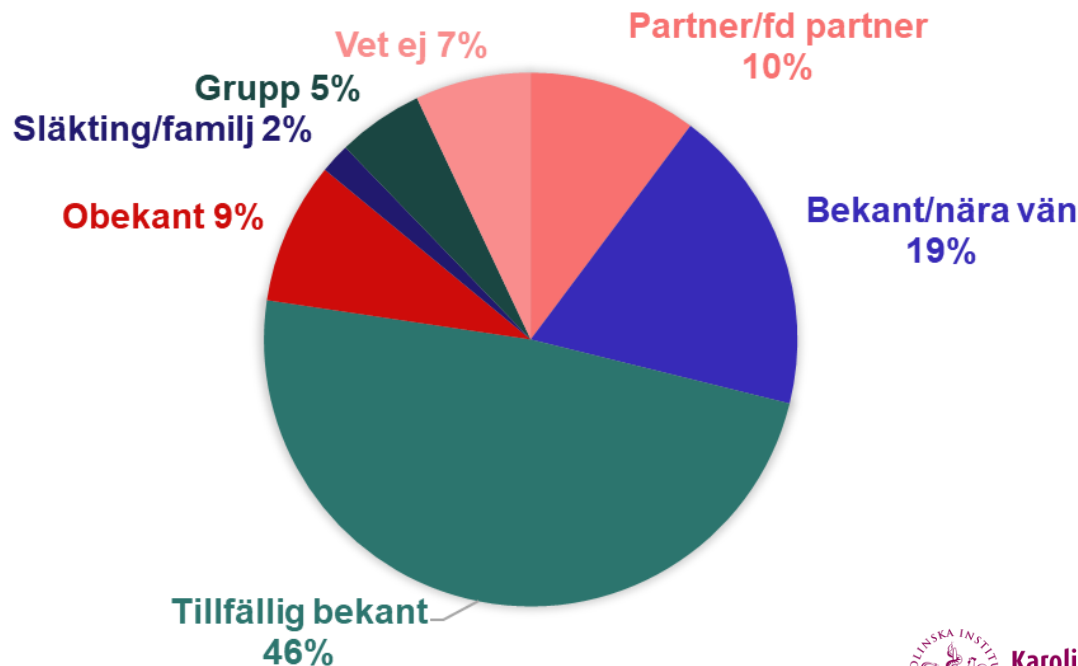
Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2022. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper. Källa: NTU

Ålder på sökande

Relation till förövaren i åldersgrupp 16-29år

(Akutmottagningen för våldtagna 2022)

Demografi i åldersgrupp 16-29år

(Akutmottagningen för våldtagna 2022)

	Population, Åldersgrupp 16 - 19 år N = 162	Population Åldersgrupp 20 - 24 år N = 164	Population Åldersgrupp 25 - 29 år N = 115	Total population 16 - 29 år N = 441
Säljer sex	2%	3%	1%	2%
Substansmissbruk	15%	18%	15%	16%
Neuropsykiatrisk diagnos	39%	31%	19%	30%
Psykiatrisk sjukdom	53%	50%	48%	51%
Tidigare upplevt sexuella övergrepp	60%	63%	82%	67%
Tidigare upplevt annat trauma	64%	65%	72%	67%

Typ av sexuellt övergrepp i åldersgrupp 16-29år

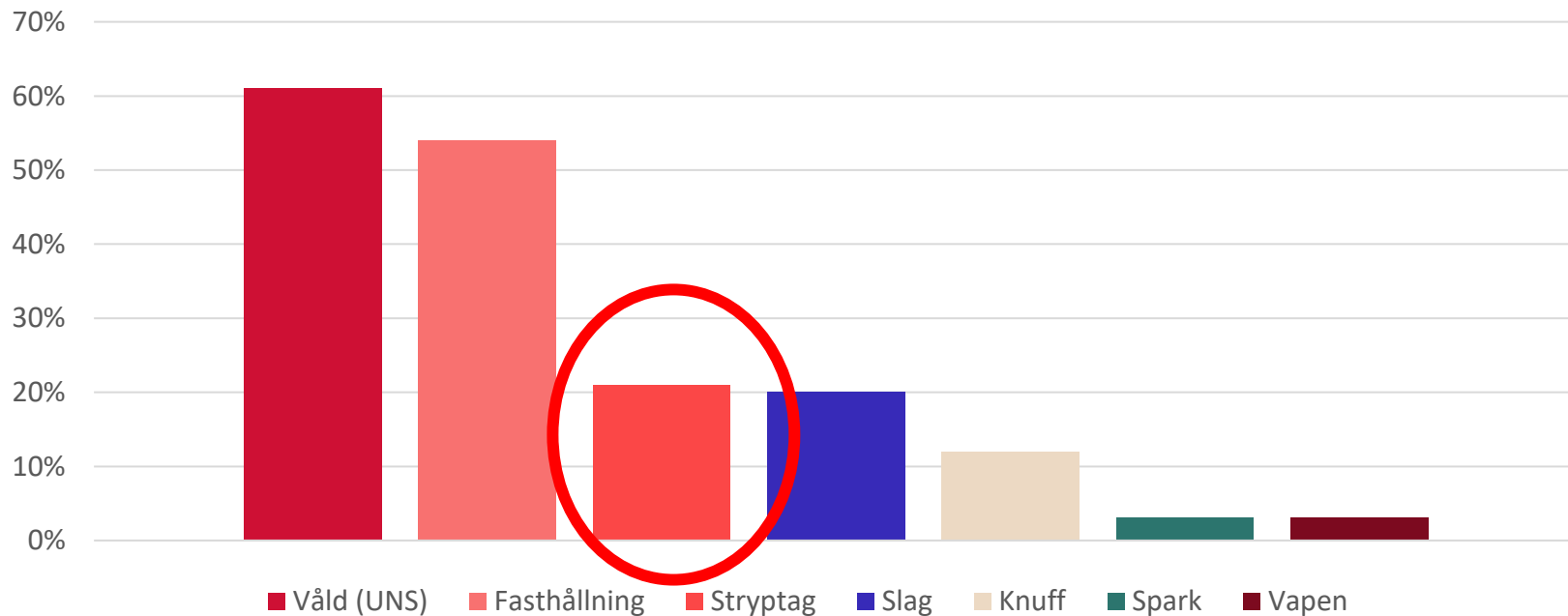
(Akutmottagningen för våldtagna 2022)

	Population, Åldersgrupp 16 - 19 år N = 162	Population Åldersgrupp 20 - 24 år N = 164	Population Åldersgrupp 25 - 29 år N = 115	Total population 16 - 29 år N = 441
Vaginal penetration *	79%	72%	73%	75%
Oral penetration *	38%	38%	26%	35%
Anal penetration*	13%	20%	25%	19%

*med penis, kroppsdel eller föremål

Våld under övergreppet i åldersgrupp 16-29år

(Akutmottagningen för våldtagna 2022)

Karolinska
Institutet

SÖS

SÖDERSJUKHUSET

*Kvinnor som utsatts för våldtäkt
– Initial kontakt med medicinsk
personal*

Karolinska
Institutet

SÖDERSJUKHUSET

Raped women's perceptions of emergency visits in Sweden: Differences between a specialized rape unit and generalized emergency units

Rudolfsson, Möller & Björklund 2024
(submitted)

Karolinska
Institutet

SÖDERSJUKHUSET

Vanligaste orsakerna till att inte söka vård efter våldtäkt

Rudolfsson, Möller & Björklund 2024
(submitted)

Jag skämdes för vad
som hänt

Jag tyckte inte att
jag behövde

Jag var rädd att
andra skulle få reda
på vad som hänt

Jag hade en negativ
föreställning om hur
sjukvårdspersonal
behandlar utsatta

Karolinska
Institutet

SÖS

SÖDERSJUKHUSET

Initial kontakt med medicinsk personal

Rudolfsson, Möller & Björklund 2024
(submitted)

-Läkare bemötte mig med empati	74%
-Läkare bekräftade att det som hänt var fel och orätt	66%
-Läkare trodde på det jag berättade	66%
-Övrig medicinsk personal bemötte mig med empati	79%
-Övrig medicinsk personal bekräftade att det som hänt var fel och orätt	73%
-Övrig medicinsk personal trodde på det jag berättade	67%

Läkare och övrig medicinsk personal på specialiserad mottagning rapporterades som mer empatiska, bekräftande och mer tro på kvinnans berättelse (p 's = .001)

Karolinska
Institutet

SÖDERSJUKHUSET

Initial kontakt med medicinsk personal

Rudolfsson, Möller & Björklund 2024
(submitted)

Upplevelser av gynekologisk undersökning

-Kvinnor som uppsökt specialiserad mottagning rapporterar den gynekologiska undersökningen som mer trygg ($p=.038$) och mer omhändertagande ($p=.011$)

Upplevelser av de frågor som ställdes på sjukhuset

- Deltagare som uppger att de fått frågorna förklarade för sig, uppfattar frågorna som mer empatiska ($p=.019$) och mer relevanta ($p<.001$)
- Kvinnor som uppsökt specialiserad mottagning rapporterar de frågor som ställdes som mer relevanta och empatiska, och som mindre skuldbeläggande ($p's<.001$)

Karolinska
Institutet

SÖDERSJUKHUSET

Vård efter våldtäkt - fyra huvuduppgifter

Akut bemötande och
krishantering

Rättsmedicinsk
undersökning och
spårsäkring

Medicinskt
omhändertagande och
uppföljning

Psykosocial uppföljning;
bedömning och
behandling

Akutmottagningen för våldtagna

Välkomnar alla oavsett könsidentitet

- som utsatts för sexuell övergrepp inom de senaste 30 dagarna
- och har fyllt 13 år, alternativt haft sin första mens

Tillgänglighet

Hela Region
Stockholm

Kostnadsfria
besök

Alla dagar
Dygnet runt

Karolinska
Institutet

SÖDERSJUKHUSET

Trygghet

Alla moment är
frivilliga

Specialutbildad
personal

Hela vårdkedjan
Hög sekretess /
dold enhet

Karolinska
Institutet

SÖDERSJUKHUSET

Vad kan man göra även om man inte har en specialiserad mottagning?

- Separat entré
- Separat rum för samtal
- Dölja journal på 1177
- Skyddad journal
- Specialutbildade sköterskor
- ”Behandlingsmeddelande”

Tack!

anna.moller@ki.se